

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 8. mars 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Formål

Seilmakerfaget skal bidra til å opprettholde og videreføre maritim kultur. Faget skal imøtekomme markedets behov for utvikling, produksjon, reparasjon og service når det gjelder seil, presenninger og fasongsydde trekk. Faget skal også bidra til å legge grunnlaget for yrkesutøvelse innen seilskole og båtdesign samt arbeid i chartervirksomhet og maritime bedrifter.

Opplæringen skal gi erfaring med utvikling og framstilling av håndverksprodukter basert på aktuell yrkesutøvelse innen seilmakerfaget. Lærefaget skal bidra til å utvikle håndverksmessige ferdigheter og forståelse for estetiske problemstillinger knyttet til kulturer og tradisjoner i lokalt, nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Opplæringen skal bidra til forståelse for markedsmekanismer, ressursforvaltning og regelverket for helse, miljø og sikkerhet.

Opplæringen i seilmakerfaget skal legge vekt på praktisk arbeid med materialer, redskaper og teknikker. Opplæringen skal legge vekt på grunnleggende krav til profesjonell yrkesutøvelse. Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er seilmaker.

Struktur

Seilmakerfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder	
Vg2 og Vg3/ opplæring i bedrift	Produksjon	Produktutvikling

Lærlingen skal ha fellesfag etter bestemmelser gitt av Kunnskapsdepartementet.

Hovedområder

Hovedområdet omhandler produksjon og reparasjon av seil, presenninger og fasongsydde trekk. Hovedområdet legger vekt på håndverksferdigheter i arbeid med materialer og teknikker som er relevante for seilmakerfaget. Montering av ulike seilmakerprodukter og instruksjon i bruk av disse inngår også. Hovedområdet omfatter dokumentasjon og presentasjon av egen produksjon og kompetanse. Bruk av digitale verktøy inngår. Hovedområdet omhandler regelverket for helse, miljø og sikkerhet.

Hovedområdet omhandler utvikling av seil, presenninger og fasongsydde trekk. I hovedområdet inngår design, tegning, materialkunnskap og grunnleggende kunnskap om aerodynamikk. Seilmakerfagets kultur- og håndverkshistorie inngår også. Hovedområdet omhandler kundebehandling og forholdet mellom egen produksjon, marked og økonomi. Hovedområdet omfatter kvalitetssikring av produkt og materialvalg, og bruk av digitale verktøy.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I seilmakerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i seilmakerfaget innebærer å kommunisere om estetikk, design og arbeidsprosesser med kunder, kolleger, leverandører og andre samarbeidspartnere. Det innebærer videre å bruke fagspråk i ulike sammenhenger og å dokumentere eget arbeid.

Å kunne lese i seilmakerfaget innebærer å forstå og reflektere over aktuell faglitteratur. Det innebærer å forstå og bruke arbeidstegninger og beskrivelser med tegn og symboler.

Å kunne regne i seilmakerfaget innebærer å beregne pris, vekt, volum, mengde, vinkler, størrelser, styrkeforhold og tid. Det innebærer også analyse og konstruksjon av former, proporsjoner og komposisjoner.

Å kunne bruke digitale verktøy i seilmakerfaget innebærer å innhente informasjon, delta i faglige nettverk og dokumentere eget arbeid.

Kompetansemål

Produksjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- utføre håndliking, løyert, håndsydde ringer, stjert, lang- og kortspleis
- anvende kunnskaper om aerodynamiske krefter mellom båt, vind og seil som grunnlag for produksjon
- produsere og montere seilmakerprodukter
- bruke og vedlikeholde bedriftens maskiner og verktøy
- utføre vedlikehold og enkle reparasjoner på relevant utstyr for seilmakerfaget
- gjøre rede for bruk av seil og andre seilmakerprodukter overfor kunder
- rigge stående og løpende rigg
- bruke fagspesifikt digitalt verktøy i yrkesutøvelsen
- måle opp båt og lage mal som grunnlag for produksjon av seil, presenninger og fasongsydde trekk
- dokumentere og kvalitetssikre egen produksjon
- gjøre rede for og anvende gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet i seilmakerfaget

Produktutvikling

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- tegne og designe seil, presenninger og rigg, manuelt og dataassistert
- begrunne bruk av kjemiske og naturlige fibergrupper til forskjellige produkter i seilmakerfaget
- bruke digitale verktøy i presentasjons- og dokumentasjonsarbeid
- gjennomføre enkle undersøkelser og vurdere behov for håndverksprodukter og tjenester i markedet
- presentere, begrunne og markedsføre egne seilmakerprodukter, og tjenester og produksjonsmetoder
- beregne pris på materialer, produkter og tjenester
- bruke seilmakerfagets kultur- og håndverkshistorie som grunnlag for produktutvikling

Vurdering

Vg3 seilmakerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Produksjon	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres over minst to virkedager.
Produktutvikling	Før svenneprøven må alle ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.